ADRODDIAD I'R CABINET
19 Chwefror 2015

Aelod(au) Cabinet: Cynghorydd Gareth Roberts a Cynghorydd Mair Rowlands

Pwnc: **Adolygiad a Gwerthusiad o Berfformiad Blynyddol Cyngor Gwynedd 2013/2014 - Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC)**

Swyddog cyswllt: Morwena Edwards, Cyfarwyddwr Corfforaethol

Y penderfyniad a geisir

Gofynnir i Aelodau'r Cabinet:

- Rhoi ystyriaeth i'r camau sydd wedi eu hadnabod a'u cymryd i ymateb i gasgliadau ag argymhellion Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC), a chynnig unrhyw sylw ychwanegol sydd angen i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol a'r Pennaethiaid Adran Oedolion Iechyd a Llesiant ac yr Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd eu hystyried.
- Derbyn yr adroddiad a rhoi sel bendith i'r rhaglen waith sy'n ymateb i argymhellion a meysydd gwella AGGCC.

Barn yr aelod lleol

Nid yw'n fater lleol.

Cyflwyniad

Pwrpas yr adroddiad yma yw cyflwyno gwybodaeth i'r Aelodau'r Cabinet parthed prif ganfyddiadau ag argymhellion Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru o berfformiad Cyngor Gwynedd o'u hadolygiad a gwerthusiad o berfformiad blynyddol Gwynedd 2013/14, yn ogystal â darparu gwybodaeth am gamau ymateb Cyngor Gwynedd ar gyfer 2014/15.

Cyd-destun, cefndir a phwrpas Adolygiad a Gwerthusiad o Berfformiad Blynyddol AGGCC 2013-14

Cynhelir adolygiad a gwerthusiad o berfformiad Gwasanaethau Cymdeithasol Gwynedd yn flynyddol gan AGGCC. Bydd yr adroddiad adolygiad sydd yn deillio o'r gwaith yn nodi'r meysydd sydd wedi gwella a meysydd i'w gwella yn Adran Gwasanaethau Cymdeithasol Cyngor Gwynedd am y flwyddyn dan sylw.

Fel rhan o'r broses bydd AGGCC yn rhoi ystyriaeth i ystod helaeth o ffynonellau tystiolaeth ar gael, gan gynnwys y trefniadau i gyfarwyddwyr gwasanaethau cymdeithasol gyflwyno adroddiadau yn flynyddol am eu perfformiad, a chynlluniau ar gyfer gwneud gwelliannau. Ystyrir hefyd sylwadau archwilwyr ac arolygwyr eraill, yn ogystal â defnyddio gwaith rheoleiddio AGGCC eu hunain.

Cyflwynir copi o Adolygiad a Gwerthusiad o Berfformiad Blynyddol 2013/2014 AGGCC ar gyfer Gwynedd fel **Atodiad 1**.

Rhesymau dros argymell y penderfyniad

i. AGGCC wedi adrodd yn adolygiad 2013/14 y gwelwyd gwelliant fesul tipyn yn y gwasanaethau cymdeithasol yng Ngwynedd yn ystod 2013/14.
ii. AGGCC wedi adnabod meysydd penodol lle mae Gwynedd wedi sicrhau cynnydd ynddynt yn 2013/14
iii. AGGCC wedi adnabod meysydd sydd angen eu gwella i'r dyfodol.
iv. Bod cynllun ymateb / rhaglen waith eisoes yn ei le gan Gyngor Gwynedd a bod hwnnw wedi ei drafod ym Mhwyllgor Craffu Gwasanaethau Rhagfyr 2014 lle roedd swyddogion AGGCC yn bresennol er mwyn iddynt gyflwyno'r prif ganfyddiadau yn deillio o'u hadolygiad blynyddol.

Ystyriaethau perthnasol

Prif ganfyddiadau Adolygiad a Gwerthusiad AGGCC o berfformiad Cyngor Gwynedd 2013/14

Yn gryno, nododd yr AGGCC:

i. Gwelwyd gwelliant fesul tipyn yn y gwasanaethau cymdeithasol yng Ngwynedd yn ystod 2013/14, gyda gwasanaethau newydd yn hyrwyddo annibyniaeth yn y gwasanaethau i oedolion, gwelliant parhaus ym mherfformiad y gwasanaethau plant a chanlyniadau cadarn ar gyfer plant sy'n derbyn gofal.

ii. Mae'r cyngor yn bwriadu gwneud arbedion sylweddol yn y gwasanaethau cymdeithasol erbyn 2017-18. Bydd hyn yn gofyn am newid cyflym ac mae'n rhoi pwysau sylweddol ar y gwasanaethau cymdeithasol, yn enwedig y gwasanaethau i oedolion, i wneud newidiadau sylweddol i'r ffordd y caiff gofal a chymorth ei gomisiynu a'i ddarparu.

iii. Mae'r cyngor wedi gwneud paratoadau i fodloni gofynion y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles. Mae'r cyngor wedi gwneud newidiadau i'w arweinyddiaeth o fewn y gwasanaethau cymdeithasol, yn unol â chanllawiau statudol ynghylch rôl ac atebolrwydd y cyfarwyddwr gwasanaethau cymdeithasol.Serch hynny, mae angen gwneud rhagor o waith er mwyn sicrhau perchnogaeth gorfforaethol o'r agenda gwasanaethau cymdeithasol.

iv. Mae gan y cyngor weledigaeth i gynllunio a datblygu gwasanaethau gyda'r gymuned a phartneriaid. Mae wedi amlinellu ei gynlluniau er mwyn

integreiddio iechyd a gwasanaethau cymdeithasol i bobl hŷn y mae ganddynt anghenion cymhleth, gan roi pwyslais ar atal ac ymyrraeth gynnar.

v. Mae adroddiad blynyddol y cyfarwyddwr yn rhoi adroddiad cynhwysfawr a manwl i'r dinasyddion ynghylch perfformiad y cyngor. Mae strwythur yr adroddiad yn nodi'r hyn sy'n angenrheidiol er mwyn creu gwasanaethau cymdeithasol cynaliadwy sy'n diogelu'r rhai sy'n agored i niwed ac sy'n cyflawni'r gwelliant angenrheidiol.

Camau nesaf ag amserlen

Camau ymateb Cyngor Gwynedd (fesul materion a amlygwyd gan AGGCC)

Yn ogystal i adnabod meysydd penodol lle fo Gwynedd wedi sicrhau cynnydd yn 2013/14, mae AGGCC hefyd yn adnabod meysydd lle bo angen sicrhau gwelliant a chynnydd i'r dyfodol. Yn naturiol bydd yna ofyn a disgwyliad ar y Cyngor i fod yn cymryd camau gweithredol er mwyn ymateb i'r meysydd gwella yma.

I'r perwyl yma rydym eisoes wedi llunio templed camau ymateb yn 2014/15 â rhaglen waith fesul maes gwella a gyflwynir fel **Atodiad 2**. Mae y rhaglen waith yma hefyd yn cadarnhau ba gyfarfod(ydd) bydd y meysydd gwella yn cael eu hadrodd iddynt yn cynnwys timau rheoli adrannol, paneli cyflawni a phaneli cysylltiedig a chyfrifoldebau corfforaethol. <u>Rydym yn chwilio am sel bendith y Cabinet i'r rhaglen waith yma.</u>

Mae nifer helaeth o'r camau ymateb ar gyfer eleni wedi eu hymgorffori o fewn cynlluniau gweithredu 2014/15 maes gofal Cynllun Strategol Gwynedd, rhaglen waith y Panel Rhiantu Corfforaethol a'r Panel Strategol Diogelu. Bydd cynlluniau gweithredu blynyddol dilynol y Cynllun Strategol (y cyfnod 2015-2017) hefyd yn ymateb i'r meysydd gwella strategol a'r meysydd risg a amlygwyd gan AGGCC.

Bydd angen sicrhau ymrwymiad llawn gan y Gwasanaethau perthnasol i fod yn darparu'r wybodaeth berthnasol yn rheolaidd er mwyn gallu monitro yn rheolaidd.

Cyfarfod Pwyllgor Craffu Gwasanaethau 11 Rhagfyr 2014

Ar gais gan AGGCC bu i'w uwch-swyddogion AGGCC fynychu Pwyllgor Craffu Gwasanaethau 11 Rhagfyr 2014 er mwyn cyflwyno ag amlinellu eu prif ganfyddiadau o'u hadolygiad blynyddol o berfformiad 2013/14 Gwynedd. Yn y pwyllgor, trafodwyd yn ogystal camau ymateb / rhaglen waith Cyngor Gwynedd i'r meysydd gwella sydd wedi eu hadnabod gan AGGCC.

Penderfyniad y Pwyllgor Craffu oedd derbyn a nodi cynnwys yr adolygiad gan AGGCC ac y rhaglen waith ymatebol ac gofyn i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol gyflwyno diweddariad ar y rhaglen waith erbyn Mis Mawrth 2015. Bydd adroddiad cynnydd yn mynd gerbron Pwyllgor Craffu Gwasanaethau 16 Ebrill 2015.

Cyflwynir y prif adborth a'r pwyntiau a godwyd ym Mhwyllgor Craffu Gwasanaethau 11 Rhagfyr 2014 yn **Atodiad 3**.

Atodiadau

1. Atodiad 1 - Adolygiad a Gwerthusiad AGGCC o berfformiad Cyngor Gwynedd 2013-14
2. Atodiad 2 - Templed camau ymateb Gwynedd yn 2014/15 i feysydd angen gwella fel y adnabuwyd yn adolygiad blynyddol AGGCC 2013/14.
3. Atodiad 3 - y prif adborth a'r pwyntiau a godwyd ym Mhwyllgor Craffu Gwasanaethau 11 Rhagfyr 2014.

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr:

"Mae materion fel hyn o'r pwys mwyaf gan eu bod yn ymwneud a'r modd yr ydym fel Cyngor yn delio a rhai o'n trigolion mwyaf bregus. Mae'n bwysig eithriadol felly bod y Cabinet yn gwyntyllu unrhyw bryderon sydd am drefniadau presennol y Cyngor ac yn bodloni ei hun bod y cynigion i wella yn ddigonol ac yn gyraeddadwy."

Y Swyddog Monitro:

"Mae'r adroddiad ynglyn ac ystod o gyfrifoldebau statudol. Mae'n bwysig felly fod y Cabinet yn rhoi sylw manwl i adroddiad yr Arolygaeth ynghyd a'r camau mewn ymateb wrth ddod i gasgliad ar yr argymhellion."

Y Pennaeth Cyllid:

"Mae'r Adolygiad yma'n gofyn i'r Cabinet gymeradwyo rhaglen waith sy'n ymateb i argymhellion AGGCC. Derbyniais sicrwydd nad oes camau yn y rhaglen waith sydd heb adnodd priodol mewn lle ar ei gyfer - naill ai yng nghyllideb sylfaenol yr Adran, neu arian un-tro wedi'i neilltuo yn y Cynllun Strategol.

Yn wyneb sefyllfa ariannol cyfredol awdurdodau lleol, dylai'r Arolygiaeth gydnabod y bydd rhaid i'r Gwasanaethau Cymdeithasol, fel pob adran arall, addasu i wneud mwy am gost llai dros y blynyddoedd nesaf."